

PRESSITEADE. 27.08.2021

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon
Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsioon
Autoettevõtete Liit

Aktiisilangetus on Eesti veondussektori vedanud rekordilisele tõusule

Statistikaameti sel reedel avaldatud andmed Eesti veoettevõtete veosekäibe osas näitavad, et sektor tegi 2021 esimeses kvartalis läbi rekordilise tõusu – veomaht kasvas koguni 32% võrreldes eelmise aastaga. Kuna võrdlusbaasiks on 2020. aasta esimene kvartal, mil majandust ja vedusid veel COVID-19 pandeemia suures mahus ei mõjutanud, siis hindavad veoettevõtete esindusorganisatsioonid, et kasvanud veosemaht tuleneb peasjalikult läinudkevadisest otsusest langetada diislikütuse aktsiisimäära.

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni juhatuse liige Herkki Kitsing märkis, et enne aktsiisilangetust ei suutnud Eesti veoettevõtted naabritega konkureerida. „Veosekäibe numbrid, mis peegeldavad Eesti veoettevõtete äritegevuse mahtu, olid enne aktsiisilangetust nukrad – alates 2018. aastast oli sektor keskmiselt 13%-lises languses.“ Kitsing selgitas, et kaupa Eesti teedel tegelikult vähem ei transporditud, lihtsalt Eesti ettevõtteid asendasid odavama sisendhinnaga naaberriikide vedajad. „Kuna diislikütuse maksumus moodustab näiteks rahvusvaheliste vedude puhul ligi poole kuludest, siis ei suutnud meie ettevõtted viimastel aastatel naabritega konkureerida just kõrge aktsiisimäära tõttu. Sektor on arvutanud, et ebasoodsa aktsiisipoliitika tõttu kaotas Eesti majandus perioodil 2016-2019 kokku 1,3 miljardi euro väärtuses eksporditulu“ sõnas Kitsing.

Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni president Jaak Kivisild märkis, et aktsiisilangetus on aidanud Eesti vedajatel taas rahvusvahelisel turul konkurentsi tõusta. „Valdav osa üldisest veoteenuse käibest tekib rahvusvaheliste vedude juures ja seetõttu on aktsiisilangetuse toel Eesti veondussektor suutnud arvestatavalt oma majandustegevust kasvatada. Samuti on rahvusvahelised vedajad oma tankimise toonud Eestisse kui baltikumi kõige soodsama kütusehinnaga riiki.“ 2021. aasta alguse veosemahtude rekordhüpet põhjendas Kivisild ka sellega, et alles 2021. aasta suurtele hangetele konkureerimisel said Eesti ettevõtted arvestada soodsama kütusega. „Kuna enamasti tehakse suuremahulised veohanked pikema perioodi peale, siis 2020 teise poolaasta andmeid ei suutnud veel aktsiisilangetus sellises mahus mõjutada,“ selgitas Kivisild.

Kõige suurema hüppe – koguni 62% võrreldes möödunud aastaga – tegi siseriiklik veosekäive. Autoettevõtete Liidu tegevdirektor Villem Tori nägi samuti aktsiisilangetuses põhjust, miks Eesti vedajad ka siseriiklike vedude mahtu on kasvanud. „Kui varasemalt liikus meie teedel palju välisriikide numbritega masinaid, mis võtsid tänu odavale kütusele meie ettevõtetelt ära ka Eesti-sisest veoteenust, siis aktsiisilangetuse abil on Eesti ettevõtted oma positsiooni koduturul taastanud,“ rõõmustas Tori. „Sellest võidab nii Eesti majanduskeskkond kui ka looduskeskkond – välisriikide vedajate masinad on enamasti märksa rohkem saastavamad kui meie ettevõtetel. Aktiisilangetuse abil tagasi võidetud äritegevuse maht võimaldab Eesti vedajatel investeerida ka oma autopargi uuendamisse ja selle jalajälje vähendamisse,“ tõi Tori välja aktsiisilangetuse positiivse mõju ka Eesti kliima- ja keskkonnaeesmärkide täitmisele.

Vedajad on ettevaatlikud ja kardavad, et Reformierakonna ja Keskerakonna valitsus viib ellu kevadel välja käidud lubaduse ja tõstab diislikütuse aktsiisi taas tagasi Euroopa Liidu kõige kõrgemale tasemele. „Näeme igapäevaselt, kuidas soodne aktsiisipoliitika aitab veondussektoril teenida Eestile

arvestatavat eksporditulu, hoida kõrgepalgalisi töökohti ja toetada majandusarengut. Täiesti jabur ja põhjendamatu on tänase valitsuse otsus taas aktsiise tõstma asuda – sellest võivad ainult naaberriikide majandused ja nende riigieelarve,“ oli ELEA juht Herkki Kitsing valitsuse plaani suhtes kriitiline.

Graafik 1. Veosekäibe muutus võrreldes eelmise aastaga

